

Zůstaňte fit a snižte riziko nadváhy po menopauze

Nadváha může vést ke
zvýšenému riziku srdečních
onemocnění, hypertenzi,
diabetu, spánkové apnoe,
rakovině, osteoartróze
a k psychickým problémům.

Pro další informace navštivte
www.imsociety.org

International Menopause Society

promoting education and research on all aspects of adult women's health

www.imsociety.org

Zůstaňte fit a snižte riziko nadváhy po menopauze

Nadváha může vést ke
zvýšenému riziku srdečních
onemocnění, hypertenzi,
diabetu, spánkové apnoe,
rakovině, osteoartróze
a k psychickým problémům.

Pro další informace
navštivte

www.imsociety.org

International Menopause Society

promoting education and research on all aspects of adult women's health

www.imsociety.org

Obezita je na vzestupu a hlavně ženy ve středním věku mají zvýšené riziko. Lepší pochopení vztahu mezi tělesnou hmotností, tělesným tukem a menopauzou může pomoci při pozitivních krocích ke zlepšení životního stylu a kvality života.

Co je menopauza?

Menopauza není nemoc, ale přirozený přechod v životě ženy, který vyplývá z poklesu ovariální produkce pohlavních hormonů - estrogenů, progesteronu a testosteronu, a tyto hormonální změny mají různé dopady na zdraví žen. Menopauza je někdy nazývána "změna života", to znamená konec ženského reprodukčního života a slovo "přechod" se vztahuje k poslednímu menstruačnímu krvácení. Většina žen je ve věku mezi 45 a 55 let v přirozeném přechodu, přičemž průměrný věk menopauzy je kolem 51 let. [1.]

Příznaky menopauzy

Mezi nejčastější příznaky hlášené u těchto žen jsou návaly horka a noční pocení. Mezi další příznaky patří tělesné obtíže jako suchá kůže, suchost pochvy, ztráta libida, časté močení a nespavost. Hormonální změny mohou vést ke změnám nálady, k úzkosti, podrážděnosti, zapomnětlivosti, problémy se soustředit a dělat rozhodnutí. Nízké hladiny estrogenu jsou spojeny s nižší hladinou serotoninu a chemických látek, které regulují náladu, emoce a spánek. Některé ženy, mohou mít těžké příznaky, a to buď od začátku přechodu nebo až od poslední menstruace, a tyto mohou přetrvávat i několik let. [2.]

Obezita a menopauza

Riziko obezity u žen se zvyšuje s věkem. V menopauze dochází k ukládání tuku v oblasti břicha, na rozdíl od mladších žen u kterých se tuk ukládá ve spodní část těla. Nadměrné ukládání břišního tuku úzce souvisí s obezitou a dalšími poruchami, jako jsou srdeční choroby. [3.].

Mezinárodní společnost pro menopauzu (IMS) provedla systematický přehled literatury týkající se vlivu klimakteria na tělesnou hmotnost (zveřejněno v časopise, menopauza) [4.]. V důsledku důkazů, IMS dospěla k závěru, že hormonální změny, které nastanou u ženy v menopauze významně přispívají ke zvýšení centrální abdominální obezity, která má za následek poškození zdraví. To dokazuje, že estrogenní terapie může částečně zabránit redistribuce tělesného tuku a souvisejícím metabolickým účinkům. Nicméně, existují další studie, které prokazují pravděpodobný benefit hormonální terapie v menopauze, s cílem vytvořit klinické doporučení založené na důkazech.

Klíčová zjištění z průzkumu jsou:

- Zvýšení tělesné hmotnosti je hlavním zdravotním problémem u žen ve středním věku.
- Hormonální změny v menopauze nezpůsobují specifický nárůst hmotnosti. Přibývání na váze v středním věku je spojené se stárnutím a dalšími faktory.
- Pokles estrogenů po menopauze způsobuje vyšší obvod břicha (břišního tuku).
- Další faktory, které mohou přispívat k obezitě u žen je nízká pohybová aktivita, předchozí těhotenství, nižší úroveň vzdělání, rodinná anamnéza obezity, užívání antidepresiv a léčba rakoviny.
- Obezita je hlavním rizikovým faktorem pro diabetes mellitus a kardiovaskulární onemocnění, ischemickou chorobu srdeční, infarkt, mrtvici a hypertenzi, stejně jako rizikový faktor pro rakovinu prsu, dělohy a tlustého střeva.
- Nadměrná obezita je hlavním rizikovým faktorem pro psychickou úzkost, deprese a sexuální dysfunkce.
- Ženy s nadváhou a obézní ženy mají výraznější příznaky menopauzy.
- Estrogenní, nebo estrogen-progestinová terapie nezpůsobuje přibírání na váze a může zabránit abdominální obezitě.
- Nejlepší způsob, jak snížit nadváhu je zvýšení fyzické aktivity a snížení příjmu potravy, v některých případech se doplní o operační léčbu, nebo farmakoterapii.
- Úspěšné hubnutí je závislé na změně životního stylu.

Top 10 tipů, jak zabránit přibývání na váze po menopauze

1. Buďte fyzicky aktivní každý den - nejlépe 30-60 minut denně s mírnou zátěží. Níže je seznam cviků s jejich hodnotou kalorické ztráty: [5.].

Aktivita (1-hodina)	Hmotnost člověka a množství spálených kalorií		
	72,5 kg	90,7 kg	108,8 kg
Aerobik, vysoká zátěž	533	664	796
Aerobik, nízká zátěž	365	455	545
Tanec, taneční sál	219	273	327
Fotbal	584	728	872
Golf	314	391	469
Veslování stacionární	438	546	654
Běh, 8 km/hod.	606	755	905
Běh po chodech	657	819	981
Plavání, kolo	423	528	632
Tai chi	219	273	327
Tenis, dvouhra	584	728	872
Chůze 5,6 km/hod.	314	391	469

2. Snižte příjem kalorií a buďte trpěliví, účinné hubnutí trvá nějakou dobu. Budete potřebovat o 200 kalorií méně za den pro udržení své hmotnosti ve věku 50 let, než tomu bylo, když vám bylo 30. a 40. let. Doporučený denní příjem kalorií pro ženy je 2.000 kalorií, takže budete muset snížit denní příjem na 1500 - 1800 kalorií, aby jste zhubly.
3. Úbytek hmotnosti se u každého jednotlivého člověka bude lišit v závislosti na počáteční hmotnosti a úrovni fyzické aktivity. Kombinace zvýšení aktivity a snížení kalorií, je nejučinnějším způsobem, jak se zbavit nadváhy. [6.].
4. Činnost, jako je jóga, která zlepšuje celkový zdravotní stav by se měla vykonávat pravidelně a měla by být integrována do celkového fitness programu.
5. Hormonální léčba v menopauze není spojena s přírůstkem tělesné hmotnosti a může zabránit perimenopauzálnímu hromadění břišního tuku.
6. Hormonální léčba je také spojena s nižším výskytem diabetu 2. typu.
7. Akupunktura a čínská bylinná medicína může být také přínosem pro hubnutí.
8. Změna tělesné hmotnosti v menopauze je spojena s rozvojem inzulinové rezistence, proto roste zájem o užívání metforminu, který zlepšuje metabolické změny, a tím zabrání nebo oddálí progresi diabetu 2. typu.
9. Požádat o podporu. Požádejte přátele a rodinu, aby vás podpořili ve zdravé výživě a zapojili se s vámi do cvičení.
10. Mějte aktivní přístup k menopauze a využijte ji jako příležitost k prevenci onemocnění a zlepšení zdraví a kvality života.

Literatura:

1. Luoto R, Kaprio J, Uutela A. Age at natural menopause and sociodemographic status in Finland. *Am J Epidemiol* 1994; 139: 64/76.
2. Mishra GD, Kuh D. How do health symptoms during midlife relate to menopausal transition? A British prospective cohort study. *BMJ*. 2012.
3. [PubMed.gov; The Menopause and Obesity; June 2003.](#)
4. Davis SR, Castelo-Branco C, Chedraui P, Lumsden MA, Nappi RE, Shah D and Villaseca P Understanding weight gain at menopause: a systematic review, *Climacteric* 2012.
5. Ainsworth BE, et al. 2011 Compendium of physical activities: A second update of codes and MET values. *Medicine & Science in Sports & Exercise*. 2011; 43: 1575.
6. Hall KD, et al. 2011 Quantification of the effect of energy imbalance on bodyweight. *Lancet* 2011; 378: 826–37.

Upozornění

Informace uvedené v této brožuře nemusí platit pro každého a měly by být vždy konzultovány s lékařem. Tato publikace poskytuje informace pouze Mezinárodní společnosti pro menopauzu (IMS) a ta nemá žádnou odpovědnost za jakékoli jednání pacienta v souvislosti s informacemi uvedenými v této publikaci.

